L. Rytas

JAV finansininkas: atsitiktinumų kupinoje Lietuvoje nėra sistemos

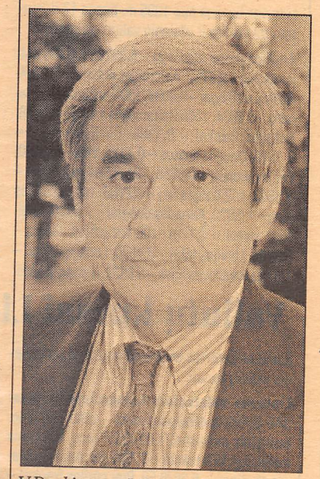

V.Dudėnas: „Lietuva dar neturi finansų sistemos koncepcijos".
J.Staselio nuotr.

Darius KRASAUSKAS

Ketvirtus metus Lietuvoje dirbantis finansų specialistas iš JAV Vytautas Dudėnas nuo 1991 metų konsultavo Finansų ministerijos vadovus, buvo vienas Lietuvos investicijų banko, kurį panaikino A.Šleževičiaus Vyriausybė, kūrėjų, o dabar, pasak jo paties, kartais patarimais padeda šalies bankininkams.

„Dar vadovaudamas Lietuvos investicijų bankui, siūliau sukurti šalies finansų sistemos funkcionavimo ir plėtros koncepciją, tačiau mano idėjos liko neišgirstos. Aiškesnės sistemos nematau ir dabar. Viskas daroma tarsi tik vienam kartui, atsitiktinai. Tai pasakytina ne tik apie finansus, panašios tendencijos pastebimos mokesčių sferoje, net užsienio politikoje", – „Lietuvos rytui" sakė 58 metų V.Dudėnas.

Jo nuomone, vienas akivaizdžiausių Lietuvos finansų sistemos trūkumų yra griežtos kontrolės stoka. „Prieš kelerius metus daugybė firmų rinko gyventojų indėlius, o vėliau tūkstančiai žmonių prarado savo santaupas. Valstybė nieko nepadarė kontroliuodama šią „privačią bankininkystę", kuri egzistuoja ir dabar", – sakė pašnekovas.

Pasak V.Dudėno, yra keistų dalykų ir bankininkystės struktūroje: buvęs finansų ministras E.Vilkelis, dabar dirbantis Lietuvos komercinių bankų asociacijoje, taip pat yra ir Lietuvos banko valdybos narys. „Taigi tas pats žmogus atstovauja ir komerciniams bankams, užsiimantiems lobizmu centriniame banke, ir Lietuvos bankui, kuris privalo kontroliuoti komercinius bankus", – sakė finansininkas, pavadinęs tai „tiesioginiu konfliktu".

Pašnekovo nuomone, sukurtoji valiutų valdyba pažeidžia susiformavusį principą: vykdomoji valdžia neturėtų tvarkyti finansų. „Vyriausybė negali savo rankomis valdyti pinigų emisijos, nes pasaulyje tai yra centrinio šalies banko prerogatyva", – kalbėjo jis ir pažymėjo, jog „nė viena pasaulyje funkcionuojanti sistema nėra absoliučiai tobula".

Anot V.Dudėno, blogiausia yra tai, kad litas susietas su JAV doleriu: nuo susiejimo momento lito infliacija, palyginti su doleriu, jau siekia daugiau kaip 100 proc., o vienas JAV doleris iki šiol tebekainuoja 4 litus.

„Kažkada litas vis tiek bus nuvertintas ir net tie žmonės, kurie santaupas investavo į Vyriausybės obligacijas, patirs nuostolių, o jie bus juo didesni, juo ilgiau bus delsiama keisti lito ir dolerio santykį", – prognozavo pašnekovas.

Kalbėdamas apie padėtį Vyriausybės obligacijų rinkoje, finansininkas pažymėjo, kad iki šiol į Lietuvos biudžetą surenkami toli gražu ne visi mokesčiai, o Vyriausybė užsikrauna papildomą naštą, išleisdama obligacijas.

Pasak A.Dudėno, dėl didžiulių,

Nukelta į 27 p.

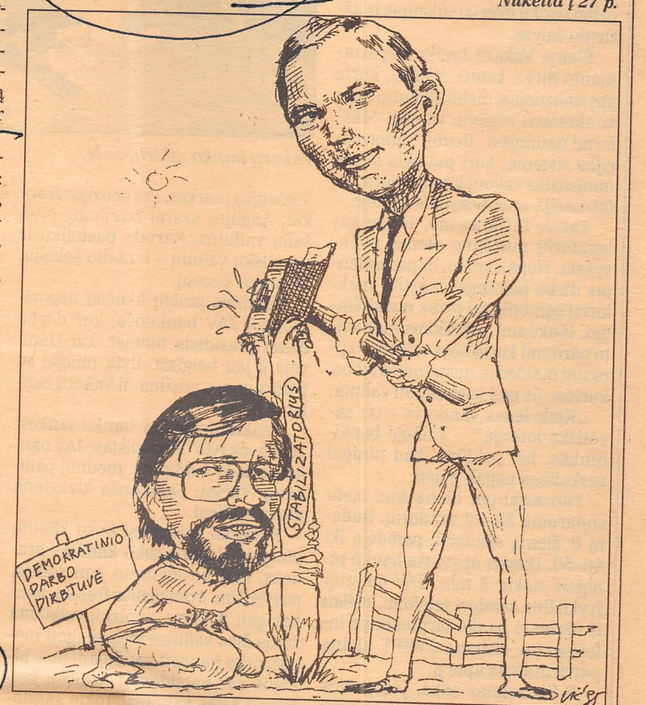

Vytauto Jurkūno pieš.